YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
12 päivänä toukokuuta 1964 *

Asiassa 101/63,

jonka Luxemburgin Tribunal d'arrondissement (rikosasiain jaosto) on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen 177 artiklan ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 150 artiklan nojalla saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Albert Wagner, liikemies, kotipaikka Esch-sur-Alzette, avustajanaan asianajaja André Elvinger, Luxemburg,

kantajana,

vastaan

Jean Fohrmann, johtaja, kotipaikka Dudelange, ja **Antoine Krier,** Letzeburger Arbechterverbandin puheenjohtaja ja pääsihteeri, kotipaikka Esch-sur-Alzette, avustajanaan asianajaja Jean Gremling, Luxemburg,

vastaajina,

ennakkoratkaisun Euroopan parlamentin istuntojen keston määrittävien perustamissopimusten ja määräysten tulkinnasta ratkaistakseen Fohrmannin ja Krierin parlamentaarisen koskemattomuuden 6.11.1962,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti A. M. Donner, jaostojen puheenjohtajat Ch. L. Hammes ja A. Trabucchi, tuomarit L. Delvaux (esittelevä tuomari), R. Rossi, R. Lecourt ja W. Strauß,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

julkisasiamies: M. Lagrange,
kirjaaja: A. Van Houtte,

on antanut seuraavan

tuomion

I - Menettely

Pääasian kantaja väittää, että Luxemburgin Tribunal d'arrondissement on kehottanut asianosaisia saattamaan asian yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi, vaikka ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan ja Euratomin perustamissopimuksen 150 artiklan mukaan sen olisi itse pitänyt saattaa asia yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Edellä mainittujen artiklojen vaatimus on kuitenkin tässä tapauksessa täytetty, koska Tribunal d'arrondissementin pääkirjaaja on toimittanut suoraan ennakkoratkaisupyynnön ja oikeudenkäyntiasiakirjat yhteisöjen tuomioistuimen kirjaajalle.

Asia on näin ollen pantu vireille sääntöjen mukaisesti.

II - Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetty kysymys

A - Yhteisöjen tuomioistuimen toimivalta

EHTY:n perustamissopimuksessa ei ole vahvistettu ennakkoratkaisupyyntömenettelyä yhteisöjen tuomioistuimessa siten kuin myöhemmin on tehty ETY:n ja Euratomin perustamissopimuksissa.

On tarpeetonta käsitellä EHTY:n perustamissopimuksen tulkinnan osalta ennakkoratkaisun antamista koskevan yhteisöjen tuomioistuimen toimivallan mahdollista puuttumista, jota tässä tapauksessa ei ole tuotukaan esille.

EHTY:n erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan 9 artikla on samanlainen kuin ETY:n ja Euratomin erioikeuksista ja vapauksista tehtyjen pöytäkirjojen 9 artikla, ja kun sitä sovelletaan kolmelle yhteisölle yhteiseen toimielimeen sitä on

tulkittava yhdessä EHTY:n perustamissopimuksen 22 artiklan, ETY:n perustamissopimuksen 139 artiklan ja Euratomin perustamissopimuksen 109 artiklan kanssa.

Toiseksi Luxemburgin suurherttuakunnan ulkoasiainministerin Euroopan parlamentille 16.9.1963 esittämä pyyntö parlamentaarisen koskemattomuuden poistamisesta ei ole poistanut yhteisöjen tuomioistuimelta toimivaltaa ratkaista Luxemburgin Tribunal d'arrondissementin esittämä kysymys.

Kolmanneksi yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä on tarkastella Luxemburgin Tribunal d'arrondissementin 29.5.1963 tekemän päätöksen perusteita ja päätösosaa määritelläkseen esitetyn kysymyksen todellisen merkityksen.

Kysymys on esitetty EHTY:n, ETY:n ja Euratomin erioikeuksista ja vapauksista tehtyjen pöytäkirjojen 9 artiklassa tarkoitetusta Euroopan parlamentin istuntojen kestosta.

Koska mainitut määräykset ovat samanlaiset, niitä on tulkittava yhdessä ilman, että on tarpeen erottaa EHTY:n pöytäkirjan 9 artikla ETY:n ja Euratomin pöytäkirjojen 9 artiklasta.

Tulkinta kuuluu yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan ja Euratomin perustamissopimuksen 150 artiklan nojalla.

Tulkintapyyntö sisältyy epäsuorasti Luxemburgin Tribunal d'arrondissementin esittämään kysymykseen, joka liittyy edellä mainittujen perustamissopimusten määräysten tulkintaan sekä kaikkien muiden sellaisten määräysten tulkintaan, jotka auttaisivat ratkaisemaan riidanalaisen kysymyksen.

B - Pääasia

Euroopan parlamentti on kolmen yhteisön yhteinen toimielin.

Näin ollen on sovitettava yhteen toisaalta EHTY:n perustamissopimuksen 22 artikla ja toisaalta ETY:n perustamissopimuksen 139 artikla ja Euratomin perustamissopimuksen 109 artikla, joiden sisältö on samanlainen.

EHTY:n perustamissopimuksessa kokoontuminen ilman erillistä kutsua on vahvistettu eri päiväksi kuin ETY:n ja Euratomin perustamissopimuksissa; lisäksi EHTY:n perustamissopimuksessa määrätään määräpäivä vuosittaiselle istunnolle, mutta kahdessa muussa perustamissopimuksessa ei asiaa ole tarkennettu.

EHTY:n perustamissopimuksen 22 artiklan, ETY:n perustamissopimuksen 139 artiklan ja Euratomin perustamissopimuksen 109 artiklan mukaan Euroopan parlamentti pitää "istunnon vuosittain" toukokuun toisena tiistaina ja istunto päättyy viimeistään EHTY:n varainhoitovuoden päättyessä, toisin sanoen 30 päivänä kesäkuuta, ja toisen vuosittaisen istunnon, joka alkaa lokakuun kolmantena tiistaina.

Vuosittaisten istuntojensa väliaikana parlamentti voi samojen artiklojen mukaan kokoontua myös "ylimääräiseen istuntoon" jonkun yhteisön nimissä, jäsentensä enemmistön pyynnöstä tai korkean viranomaisen tai neuvostojen tai komissioitten pyynnöstä.

Ilmaisu "vuosittainen istunto" on ymmärrettävä siten, että se voidaan sovittaa yhteen mahdollisten ylimääräisten istuntojen kanssa. Yhdessäkään asiakirjassa ei kielletä vahvistamasta niitä pitkälti etukäteen.

Se että EHTY:n perustamissopimuksen 22 artiklassa täsmennetään, että vuosittainen istunto aloitetaan toukokuun toisena tiistaina ja päätetään viimeistään EHTY:n kuluvan varainhoitovuoden lopussa, edellyttää, että kyseinen istunto päättyy viimeistään 30 päivänä kesäkuuta, jolloin EHTY:n varainhoitovuosi päättyy.

Koska vastaavia määräyksiä ei ole ETY:n perustamissopimuksen 139 artiklassa ja Euratomin perustamissopimuksen 109 artiklassa, lokakuun kolmantena tiistaina aloitetun vuosittaisen istunnon on katsottava kyseisten artiklojen nojalla jatkuvan 6 päivänä marraskuuta, koska sitä ei ole päätetty ennen kyseistä päivämäärää.

Koska asiasta ei ole määräyksiä, käsitteen "keskeyttäminen" merkitystä muutettaisiin, jos se samaistettaisiin käsitteeseen "päättäminen".

Edellä esitetystä seuraa, että jollei EHTY:n perustamissopimuksen 22 artiklassa määritetyistä vuosittaisen istunnon aloittamis- ja päättämispäivämääristä muuta johdu, on Euroopan parlamentin katsottava olevan koolla, vaikkei sillä tosiasiallisesti olisikaan istuntoa, vuosittaisten tai ylimääräisten istuntojen päättämishetkeen asti.

III - Oikeudenkäyntikulut

Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Belgian hallitukselle sekä ETY:n ja Euratomin komissioille aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi.

Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe Luxemburgin Tribunal d'arrondissementissa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi Luxemburgin Tribunal d'arrondissementin asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla,

ottaen huomioon oikeudenkäyntiasiakirjat,

kuultuaan esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan pääasian asianosaisten ja ETY:n ja Euratomin komissioiden esittämät suulliset lausumat,

kuultuaan julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen,

ottaen huomioon Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen 22 ja 31 artiklan,

ottaen huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen 139 ja 177 artiklan,

ottaen huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 109 ja 150 artiklan,

ottaen huomioon kunkin kolmen yhteisön erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan 9 artiklan,

ottaen huomioon kunkin yhteisön tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan,

ottaen huomioon Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Luxemburgin Tribunal d'arrondissementin (rikosasiain jaosto) 29.5.1963 tekemällä päätöksellä esittämän ennakkoratkaisukysymyksen seuraavasti:

1) **Erioikeuksista ja vapauksista tehdyn kunkin kolmen pöytäkirjan 9 artiklassa käytettyä ilmaisua "edustajakokouksen istuntojen ajan" on tulkittava seuraavasti: jollei EHTY:n perustamissopimuksen 22 artiklassa määritetyistä vuosittaisen istunnon aloittamis- ja päättämispäivämääristä muuta johdu, on Euroopan parlamentin katsottava olevan koolla, vaikkei sillä tosiasiallisesti olisikaan istuntoa, vuosittaisten tai ylimääräisten istuntojen päättämishetkeen asti.**

2) **Luxemburgin Tribunal d'arrondissementin (rikosasiain jaosto) asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.**

Donner Hammes Trabucchi

Delvaux Rossi Lecourt Strauß

Julistettiin Luxemburgissa 12 päivänä toukokuuta 1964.

A. Van Houtte
kirjaaja

A. M. Donner
presidentti